

Secundària
Bambú **Lector**

Al país dels indis. La descoberta del Far West

Philippe Nessmann

Nom

Col·legi

Abans de llegir

1 Observa la coberta del llibre.

- La descripció física d'un personatge s'anomena **prosopografia**. Fes-ne tu una a partir de la imatge de la coberta seguint aquest ordre:
 - Estem davant d'un home o davant d'una dona?
 - És jove, adult/a, gran?
 - Quin és el color dels cabells? Com els porta pentinats?
 - Quin color i quina forma tenen els seus ulls? Què diries del nas i de la boca? I de la forma i el to de la cara?
 - Parla també de la seva indumentària i els adorns que porta. Finalment, comenta la imatge de fons. Què s'hi veu?

Aquest llistat d'adjectius et pot servir d'ajuda:

CARA: ampla, molsuda, quadrada, xuclada, dolça, dura, castigada, confiada, endurida, colrada, trista, expressiva, fina, franca, fresca, jovial, llarga, serena, plena, prima, rodona, salvatge, seca, simpàtica, tranquil·la...

ULLS: absents, blavencs, concentrats, desperts, durs, fugitius, impenetrables, inexpressius, intensos, llagrimosos, maliciosos, morts, negríssims, somiadors, tèrbols, tristos, vius...

NAS: aguilenc, xato, ample, rodó, fi, llarg, punxegut, recte, tort...

BOCA: fina, gran, dura, ferma, menuda, rodona, torçada, voluptuosa...

COLOR: pàl·lid, rosat, albi, morè, groguenc, blanquinós, bronzejat, torrat, de color d'oliva, fosc...

CABELLS: brillants, bruts, castanys, rossos, arrissats, llisos, fins, sedosos, greixosos, ondulats, despentinats, aspres...

ASPECTE GENERAL: alt, atlètic, baix, robust, corpulent, lleuger, esvelt, esprimatxat, nerviós, dèbil, esportiu, jove, escanyolit, desmanegat, madur, prim, panxut, vell, sa...

INDUMENTÀRIA: cridanera, abandonada, discreta, elegant, lletja, pobra, sofisticada...

2 Fixa't ara en la imatge inferior de la coberta. Què s'hi plasma? Què et suggereix?

.....

.....

• Tenint en compte aquesta imatge, quin deu ser el subgènere d'aquesta obra? Explica per què.

☐ Misteri

☐ Aventures

☐ Història

.....

.....

3 Fixa't ara en el marge inferior dret del teu llibre. Quin premi ha obtingut aquesta història?

.....

.....

• Qui va ser aquest autor i quin llibre famós va escriure?

.....

4 Llegeix el text de la contracoberta del llibre.

«Sacagawea a penes tenia setze anys i ja era mare d'un nen. Jo sabia els perills que li faria córrer. Però no tenia elecció: la jove índia ens havia de guiar fins al seu poble...»

El 1804, l'expedició dels capitans Lewis i Clark se'n va per explorar el Far West. Per ajudar-los a travessar el país dels indis, els bisons i els óssos grisos, s'emporten una jove squaw. La discreta Sacagawea sembla valenta. Ho serà prou per a una aventura com aquesta?

• Segons el que acabes de llegir, qui serà la protagonista de la història? La identifiqués ara amb el retrat de la coberta?

.....

.....

• Creus que s'explicarà un fet inventat o real?

.....

5 Consulta al final del llibre la informació sobre l'autor, Philippe Nessmann. Quines són les tres passions d'aquest autor? Quins estudis va cursar? A què es dedica actualment?

.....

.....

.....

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 9 a la 38

- 1 En aquestes primeres pàgines et vas familiaritzant amb la forma en què l'autor explica la història. En quina persona estan narrades les pàgines amb el text en cursiva? Subratlla-ho.

En primera persona

En tercera persona

- Justifica la teva resposta escrivint marques gramaticals que ho demostrin.

.....

.....

- 2 En aquestes pàgines escrites en lletra cursiva es presenta un personatge: en Jean-Baptiste. Completa la taula amb les dades que fins ara en tens.

Aspecte físic	
Orígens	

- 3 La veu narradora ens relata què és el que en Jean-Baptiste vol. Què és? Quants anys tenia en Jean-Baptiste quan va succeir aquest fet?

.....

.....

- Creus que el narrador explicarà una història que va passar en el passat? Justifica la teva resposta amb algun fragment de la lectura.

.....

.....

.....

- 4 En el capítol primer hi ha un canvi de veu narrativa. Tria l'opció correcta:

- ☐ Segona persona.
- ☐ Tercera persona. Narrador extern.
- ☐ Tercera persona. Narrador intern.
- ☐ Primera persona. Narrador testimoni.

- 5 En aquestes primeres pàgines es presenten els orígens de Sacagawea. Indica si les afirmacions següents són certes o falses. Corregeix les falses.

	C	F
La tribu a què pertany Sacagawea és la dels xoixons.		
Quan són atacats, Sacagawea i altres infants estaven jugant al riu.		
Sacagawea aconsegueix comunicar-se per mitjà de la llengua de signes, comú a tots els indis de les planes.		
Els noms de la seva nova família són Camina Dret i Dolç Rostre.		
El nom de Sacagawea, donat per la seva nova tribu, significa la Dona Ocell		
Els hidatsa passaven fam, a diferència dels xoixons, que cultivaven el camp.		
Sacagawea és obligada a casar-se, als 14 anys, amb Cavall Ràpid, el fill de la seva nova família.		

- 6 En el segon capítol coneixem el narrador de la història. Completa aquesta taula.

Nom	
Edat	
Ofici	
Ciutat en què vivia	
Època en què s'emmarca la història	

- Què li proposa Meriwether Lewis al narrador? Quins són els objectius de la missió?

.....

.....

.....

- 7 Amb quina tribu índia estableixen un primer contacte el capità Lewis i en Clark?

- Amb qui tenen un primer enfrontament? Què passa?

.....

.....

.....

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 39 a la 66

- 1 En aquest fragment de lectura es produeix la trobada entre Sacagawea i en William Clark. Ell fa una descripció de la dona i li sorprèn «un fet». Completa aquesta taula amb les dades que ens en dona el mateix Clark.

Altura	
Indumentària	
Cabells	
Ulls	
Parpelles	
Forma de la cara	
Edat	
Circumstància especial en què es troba	

- 2 En què consistia la cerimònia anomenada *Okipa*? Explica-ho.

.....

.....

.....

.....

- En William Clark classifica aquest ritual de «salvatgeria en estat pur». Què en penses tu? Imagina per un moment que tu ets un jove guerrer mandan. Pensaries el mateix?, per què?

.....

.....

- 3 La narració es veu interrompuda de vegades per una altra forma de relat encapçalada per una data: és el que William Clark escriu en el seu quadern de bitàcola. Busca'n informació i explica exactament què és.

.....

.....

.....

.....

- 4 En el quadern de bitàcola la narració té unes marques gramaticals concretes: ús del present i el pretèrit perfet simple; ús de la primera persona del singular i del plural, ja que es narra des de la perspectiva del «jo»; frases curtes barrejades amb d'altres més llargues, etc.
Continua l'entrada en el quadern d'en Clark en la qual expliquis, des de la seva perspectiva i amb el seu mateix estil, el moment en què proposa a en Lewis que utilitzin Sacagawea per negociar amb els xoixons perquè els venguin els cavalls amb els quals arribaran fins al Pacífic.

5 de febrer. Després d'estudiar els mapes detingudament vaig descobrir un gran problema que posava en risc el futur de l'expedició. Vaig anar a parlar amb en Lewis immediatament i li vaig explicar...

.....

.....

.....

- 5 Quin esdeveniment recull en William Clark l'11 de febrer de 1805? Què li demana en Jusseaume a en Lewis? Per què?
-

- Quan la narració canvia i tornem al moment «present» en el qual en Clark està al costat d'en Jean-Baptiste, el noi li fa un retret. Quin?
-

- 6 Indica si les afirmacions següents són certes (C) o falses (F). Rectifica les falses.

	C	F
L'expedició es posa en marxa el diumenge 7 de maig de 1805.		
La flota consta de dues piragües, una de blanca i una de vermella, i sis canoes.		
En la marxa troben una tomba funerària índia que els serveix per saber què fan els indis amb els seus morts: a la vora havien construït una espècie de bastida de fusta de sis peus d'alt i a la part alta descansava una figura humana. Era un home embolicat en unes quantes túniques lligades amb cordons. Al seu costat només hi havia un gos, que el custodiava perquè ningú no hi pugés.		
Durant el trajecte, l'expedició és atacada per llops.		
El 30 de maig es troben amb Les Rocalloses, per tant a prop del naixement del riu Missouri, un dels objectius de l'expedició.		
El capità Lewis pensa que el braç nord és el que correspon al Missouri.		

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 67 a la 93

- 1 Després de la insistència d'en Jean-Baptiste per saber com afrontava la seva mare l'expedició amb un nadó al seu càrrec —ell mateix—, en William Clark tracta de transmetre-li la valentia de la seva progenitora. Destaca almenys quatre situacions en les quals es faci palès el valor i la força de Sacagawea.

1

2

3

4

- 2 Sacagawea es posa malalta. A partir d'aquí el narrador utilitza termes que potser desconexeràs. Associa cada un d'ells amb la seva definició i consulta al diccionari les paraules que desconeguis.

1 Llanceta

2 Cataplasma

3 Quina

4 Làudanum

5 Sagnia

6 Purga

A Preparació composta de vi blanc, opi, safrà i altres substàncies.

B Tòpic de consistència tova, que s'aplica per a diversos efectes medicinals, i més particularment el que és calmant o emol·lient.

C Líquid elaborat amb l'escorça de l'arbre del mateix nom i altres substàncies, que es pren com a medecina, tònic o beguda d'aperitiu.

D Instrument que serveix per sagnar obrint una cissura en la vena, i també per obrir alguns tumors i altres coses. Té la fulla d'acer amb el tall molt fi pels dos costats, i la punta agudíssima.

E Medecina que es pren per defecar.

F Acció i efecte de sagnar (obrir o punxar una vena).

- 3 Per fi, l'expedició arriba a les cascades del Missouri, cosa que indica que van triar el braç del riu correcte. Recull dues frases que mostrin l'impacte que provoca en el narrador aquell paisatge.

.....

.....

- Com es prepara l'equip per continuar endavant?

.....

- 4 Ordena aquests esdeveniments segons quan van succeint en aquest fragment de la lectura.

	Sacagawea reconeix un lloc de la seva infància: un rierol.
	Aconsegueixen el primer objectiu encarregat pel president Jefferson: arribar al naixement del Missouri.
	Troben un campament de xoixons que ha estat abandonat fa uns 10-12 dies.
	En Lewis i altres homes es troben amb quatre dones xoixones i els demanen que volen conèixer el seu cap.
	Arriben a les Tres Forques i Sacagawea recorda quan va ser capturada en la infància.
	Per fi es troben amb un indi xoixó. En Lewis crida: <i>Tab-ba-bon!</i> (home blanc), però l'indi, tenallat per en Shields, que avançava cap a ell, agafa el seu cavall i s'allunya.

- 5 Amb qui es retroba Sacagawea al poblat?

.....

- Al final d'aquest fragment de la lectura es recull la reacció del fill de Sacagawea davant del que està escoltant. En un moment determinat en William Clark diu: *Cercava en el meu relat una part de les seves arrels*. Què significa aquesta frase?

.....

.....

- Entens la curiositat d'en Jean-Baptiste? Raona la teva resposta.

.....

.....

- D'altra banda, se'ns avança que en les pàgines següents dedicades a en Jean-Baptiste i en William Clark, li ensenyarà «alguna cosa» que li donarà més pistes sobre els seus orígens. Què és?

.....

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 94 a la 118

- 1 En el capítol 7 passa una cosa curiosa des del punt de vista narratiu, ja que es barregen les dues línies de narració: d'una banda avança la història, i d'una altra, el narrador, fent referències directes a en Jean-Baptiste, li va mostrant els objectes que guarda en la capsa de fusta.

- Quina és la primera diferència que pots observar pel que fa a la tipografia respecte de les altres pàgines en les quals dialoguen en William Clark i en Jean-Baptiste?

- Apareix en aquestes pàgines la veu d'en Jean-Baptiste?

- Com sabem, doncs, que hi és present? Per mitjà de quines referències podem deduir-ho? Posa'n almenys tres exemples.

- 2 La narració d'en William Clark sobre els objectes de la capsa ens permet descobrir per a què els usaven els indis i els seus costums. Completa el quadre descrivint cada objecte i fes-ne també un petit dibuix guiant-te per la descripció d'en Clark.

OBJECTE	DESCRIPCIÓ I UTILITAT	DIBUIX
Perles		
Tauló de salze		
<i>Poggâmoggon</i>		
Una dent d'ant muntada en un collaret		

- 3 Per què els xoixons tenen tantes dificultats per sobreviure? Raona i explica de manera detallada els desplaçaments que han de realitzar.

.....

.....

.....

- 4 Tant en Lewis com en Clark reflexionen sobre el tracte dels indis a les seves dones. Copia en aquest quadre l'opinió de l'un i l'altre sobre el tema i després dóna la teva opinió. Et sembla masclista el tracte dels xoixons a les seves dones? És igualitari? Creus que en aquella època hi devia haver gaire diferència de tracte en el món blanc? Justifica la teva resposta.

OPINIÓ DE LEWIS	OPINIÓ DE CLARK

La teva opinió:

.....

- 5 Tria quin d'aquests passatges t'ha agradat més. Justifica la teva decisió explicant els motius: emocions que et transmet, valors que es fan palesos, etc.

- A** El bon temps no dura gaire i les condicions del viatge es tornen penoses: la pluja gelada i la neu els persegueixen, i sobretot la fam, fins al punt d'haver de matar un poltre per poder menjar. Finalment aconsegueixen sortir d'aquell infern quan en William Clark troba una plana ampla i verda.
- B** L'expedició arriba a la tribu dels Nassos Foradats, que els ofereix menjar. El cap indi explica a en Clark cap a on ha d'anar, i li diu que al Gran Llac Pudent hi havia homes blancs. Dues setmanes més tard, emprenen el viatge. S'acosten al seu objectiu final: l'oceà Pacífic.

.....

.....

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 119 a la 148

- 1 La dieta de salmó sempre provoca les mateixes conseqüències en els homes de l'expedició: intensos mals de panxa. Això els obliga a prendre una decisió que ara ens pot semblar cruel i salvatge. Quina?

.....

.....

- Posa't durant un moment en la seva situació i pensa: series capaç de fer el mateix? Fes una llista amb arguments (almenys quatre) que defensarien o condemnarien la teva decisió.

ARGUMENTS A FAVOR	ARGUMENTS EN CONTRA

- 2 A continuació llegiràs dues situacions per cada dia recollit en el quadern de bitàcola de William Clark però només n'hi ha una de correcta, marca-la.

Alguns dies després del 10 d'octubre

- ☐ Els homes es topen amb uns ràpids perillosos però tots els han franquejat sense dificultats.
- ☐ En un dels ràpids que es troben, la segona canoa, del sergent Gass, perd el control. Aconseguixen recuperar la canoa però ell i en Cruzzate tenen un enfrontament.

Alguns dies després del 23 d'octubre

- ☐ Els caps Twisted Hair i Tetoharsky, que els van acompanyar des del poble dels Nassos Foradats, els deixen ja que no coneixen la llengua dels indis d'aquella zona ni la regió mateixa i ja no són d'ajuda.
- ☐ Els caps Twisted Hair i Tetoharsky, que els van acompanyar des del poble dels Nassos Foradats, els deixen perquè tenen por dels indis que habiten aquella regió.

29 d'octubre

- ☐ En William Clark té una trobada amb el cap indi dels wishram, que li ensenya la seva bossa màgica. Conté catorze dits humans i altres objectes que evidencien la presència de britànics.
- ☐ En William Clark té una trobada amb el cap indi dels wishram, que li ensenya la seva bossa màgica. Conté catorze cabelleres i altres objectes que evidencien la presència de britànics.

11 de novembre i dies després

- ☐ El capità Lewis i en Clark decideixen enviar els soldats Colter, Willard i Shannon a buscar els anglesos. L'endemà troben uns indis i el soldat Colter, que els comenta que aquells indis els portaran en presència dels anglesos. Finalment, arriben a l'oceà Pacífic i a l'illa on fondejaven les embarcacions angleses.
- ☐ El capità Lewis i en Clark decideixen enviar els soldats Colter, Willard i Shannon a buscar els anglesos. L'endemà troben uns indis i el soldat Colter, que explica que aquells indis els han robat i que els altres dos soldats s'han avançat amb la canoa. En Lewis i altres homes van a ajudar en Willard i en Clark, i els troben envoltats per una vintena d'indis. Finalment, la situació es tranquil·litza i arriben a l'oceà Pacífic i a l'illa on fondejaven les embarcacions angleses. Però no en troben cap rastre.

- 3** A la vista de l'absència dels anglesos, l'expedició decideix acampar i construir un refugi d'hivern. Entre quins dos llocs dubten?

- Com prenen la decisió de quin lloc és millor per quedar-se?

- Quina missió tenen en Collins Fields i el seu equip de cinc homes?

- 4 En William Clark ens explica com li agradava unir-se al petit Jean-Baptiste quan Sacagawea li explicava històries. Ella parlava la llengua dels xoixons i traduïa a la llengua de signes per a ell. En aquestes pàgines s'explica la història que diu per què la constel·lació de l'Óssa Major es compon de set estels. Llegeix-la parant atenció a l'estil que utilitza Sacagawea i després completa-la imitant-lo.

Fa molt i molt de temps, hi havia dos joves que s'estimaven profundament. Ella, Cara de Lluna, i ell, Cara de Sol, van jurar que mai no se separarien. No obstant això, un esperit malvat es va jurar que separaria els amants.

Des d'aquell moment Cara de Sol i Cara de Lluna només es retroben durant uns minuts quan comença un nou dia.

- 5 Llegeix novament aquest fragment.

Volia saber què hi havia darrere les muntanyes Rocalloses, baixar el riu dels salmons, descobrir l'oceà... Volia conèixer nous animals i admirar nous paisatges. No en tenia prou de beure, menjar i respirar: necessitava meravellar-se amb el món. I jo crec que és també per això que, bastant més tard, després del nostre retorn, se'n va anar i et va confiar a mi... (Pàg. 148)

- A qui es refereix el text?

.....

- Quins sentiments es desprenen d'aquest fragment?

☐ Admiració

☐ Llàstima

☐ Enveja

- Abans de llegir el final de la història, què creus que li passarà a Sacagawea? Per quin motiu en Jean-Baptiste serà confiat a en Clark?

.....

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 149 a la 172

- 1 L'expedició finalment arriba a casa. Una immensa multitud espera en Lewis i en Clark per donar-los la benvinguda. Després, han de complir diversos compromisos a Washington amb el president i donen noves destinacions als expedicionaris.

Transforma't en el **periodista** que transmetrà la informació. Has de seguir l'estructura que té tota notícia: titular, entradeta i cos de la notícia. Recorda que el titular ha de ser atractiu per al lector i ha d'escriure's en una lletra més gran que la de la resta de la notícia; l'entradeta ha de respondre a les preguntes qui?, què?, on?, quan?, com? i per què?; i en el cos de la notícia les dades més importants apareixeran al principi i les menys rellevants al final.

TITULAR:

ENTRADETA:

COS:

2 Quina part de la narració és la que trobem en aquestes pàgines?

☐ Plantejament

☐ Nus

☐ Desenllaç

3 Un dia, després que en William Clark s'instal·lés novament a Saint Louis com a superintendent d'affers indis, apareixen a la porta de casa seva Sacagawea, en Jean-Baptiste i el seu pare. Ara accepten la proposició que en el seu moment els va fer en Clark. Quina és aquesta proposició?

.....

.....

• Aquest tipus de vida no obstant això no funcionarà. Quines raons inicials ens dóna en Clark que indiquen que alguna cosa no acaba de rutllar?

.....

.....

• En Jean-Baptiste coneix finalment les raons per les quals la seva mare determina que es quedi amb el narrador. Per què decideix deixar-lo a càrrec d'en Clark? Per què Sacagawea mai no va tornar a buscar-lo?

.....

.....

• Estàs d'acord amb totes aquestes raons? Penses que justifiquen el fet de separar-se del seu fill? Raona la teva resposta.

.....

.....

• Per tal que en Jean-Baptiste no dubti de l'amor de la seva mare, en Clark li explica una última anècdota. Quina?

.....

.....

- 4 Què ens explica en Clark d'en Jean-Baptiste al final del llibre? A què vol dedicar-se? En Clark l'ajuda a fer-ho? Per què?

- Entén en Jean-Baptiste la decisió que va prendre la seva mare?

- 5 Llegeix novament aquest fragment de la lectura.

He rellegit uns quants cops la seva carta, amb el cap a una altra banda. M'han tornat al pensament una munió de records magnífics.

Després he desat la carta i, feliç de saber en Jean-Baptiste finalment en pau, me n'he anat a abraçar els meus altres fills. (p. 165)

- Com considera en Clark a en Jean-Baptiste?

- Quins sentiments es desprenen d'aquestes paraules?

☐ Dubte

☐ Preocupació

☐ Satisfacció

- Creus que en Clark fa bé de permetre que en Jean-Baptiste marxi a l'aventura de ser paranyer i abandoni un futur prometedor a Saint Louis?

- 6 Què hi ha de cert a l'obra *Al país dels indis, el descobriment del Llunyà Oest*?

- Van existir, realment, en Lewis i en Clark?

☐ Sí, encara que no hi ha documentació sobre el seu periple.

☐ Sí, i el quadern de bitàcola del seu viatge va ser publicat fa anys.

☐ No, realment es tracta d'una llegenda entre els indis.

- És Sacagawea un personatge real?

☐ Sí, fins al punt de ser considerada com una heroïna de la història nacional als Estats Units.

☐ Sí, i va ser realment l'esposa d'en Clark.

☐ No, en realitat es tracta d'un mite indi.

Quadern documental

1 Els herois de la història. Completa aquesta taula amb les dades dels protagonistes del relat.

	Meriwether Lewis	William Clark	Sacagawea	Jean-Baptiste Charbonneau
Any de naixement				
Lloc de naixement				
Càrrecs que va ocupar/ fets importants de la seva vida				
Mort				

2 Construcció dels Estats Units. L'expedició de Lewis i Clark. Respon si són certes o falses les afirmacions següents:

Cristòfol Colom els va anomenar indis perquè, quan va descobrir Amèrica, es pensava que era a l'Índia.	
L'any 1803 les colònies britàniques es declaren independents i adopten el nom d'Estats Units d'Amèrica.	
L'expedició nord-americana té com a objectiu explorar part de Louisiana i arribar a Oregon.	
L'estiu de l'any 1805 passen les Muntanyes Rocalloses.	
En Jean-Baptiste naixerà l'11 de febrer de l'any 1805.	

3 Els indis d'Amèrica i els paranyers. Relaciona cada afirmació amb el terme que li correspon en relació amb els indis.

1 Eren nòmades, vivien en tipis i caçaven bisons.	a Xoixons
2 Vivien en cases de pedra i cultivaven blat de moro.	b El bruixot
3 Vivien del salmó a l'estiu i d'arrels i carn seca a l'hivern.	c Sioux
4 Van introduir el ferro i els cavalls posteriorment.	d Hopi
5 Es capaç de comunicar-se amb els esperits, coneix els secrets de les plantes, les pedres i els animals.	e Els europeus

4 Amb quin altre nom són coneguts els paranyers? A què es dediquen?

-
- Quines coses bones i quines coses dolentes va portar l'home blanc per als indis?

Coses bones:

Cosas dolentes:

5 Els pioners i les guerres índies. Al segle XIX milions de persones emigren cap a l'Oest i s'instal·len en terres índies. Com mostra el quadern documental, cultiven les praderies, tanquen finques per al bestiar i exterminen milions de bisons, privant els indis del seu mitjà de subsistència. Això provocarà atacs dels indis als colons. Els indis prometen no atacar els colons a canvi de terres i diners.

- Es compleix el tracte? Com reaccionen els indis davant d'això?

.....

.....

- Què va passar el 1876 a Little Big Horn? I a Wounded Knee?

.....

.....

- Com viuen els indis en l'actualitat?

.....

.....

Després de llegir

- 1 Assenyalala si les afirmacions següents són certes (C) o falses (F). Corregeix les falses.

	C	F
El poblat de Sacagawea era al peu de les Rocalloses, en l'indret que es coneix amb el nom de les Dues Forques.		
El president que ordena l'expedició es diu Jefferson.		
L'esclau negre d'en William Clark es diu Sam.		
Seaman és un altre dels soldats de l'expedició.		
Per tractar amb els indis, en Clark i en Lewis solien donar-los regals per guanyar-se'n la confiança.		
<i>Squaw</i> és un terme utilitzat en les llengües indígenes que significa 'dona'.		
El terme <i>grizzly</i> s'usa per a referir-se a un indi hostil.		
Cameahwait és el cap indi dels xoixons, el germà de Sacagawea.		
Al final de l'expedició, malgrat la fam i el cansament, els homes estan més units que mai.		
L'expedició passa tres hiverns fora de casa per aconseguir els seus objectius.		
En Clark li va posar el malnom de Pomp a en Jean-Baptiste quan era petit.		
Sacagawea demana a en Clark un únic favor que no li és concedit: veure les grans aigües i el gran peix, referint-se a l'oceà i a la balena que troben.		
Quan torna a casa, en Clark aconsegueix comprar cavalls perquè cura alguns indis de diverses malalties, i això li dóna la reputació de gran bruixot blanc.		
<i>Papoose</i> és un terme indi que els nord-americans han adoptat per referir-se afectuosament a un nen d'origen indi.		
En una de les cartes que en Jean-Baptiste envia a en Clark després d'haver-se fet paranyer, li explica que, per pur atzar, es va trobar amb el seu pare, però que no va ser capaç de parlar-hi.		

2 La valentia, l'esforç, la conservació del patrimoni cultural o la diversitat cultural són alguns dels valors que transmet la novel·la. Escriu un fragment de la novel·la en què es reflecteixi cadascun d'aquests valors i indica a quin personatge l'associes.

- Valentia.
.....
- Treball-esforç.
.....
- Conservació del patrimoni cultural.
.....
- Diversitat cultural.
.....

3 Ara que ja has llegit la novel·la completa farem un petit estudi dels personatges. Si fem una classificació general dels personatges que apareixen en una narració podríem dividir-los en:

PRINCIPALS. Són aquells en els quals es recolza el desenvolupament de l'acció.	Protagonista: fil conductor de tot relat que viu aventures, pren decisions... Antagonista: s'oposa al protagonista.
SECUNDARIS	Són personatges de menys rellevància que els principals, però que també ajuden a desenvolupar els esdeveniments. La seva aparició en el relat pot ser intermitent.
COMPARSA O FUGAÇOS	Són el farcit de diferents situacions. Acompanyen els personatges principals i els secundaris, per aquest motiu, tot i que de vegades no tenen una participació remarcable en la narració, resulten imprescindibles perquè el relat resulti lògic i coherent.

- Tenint en compte això indica quin tipus de personatges són: Sacagawea, Lewis, Clark, Jean-Baptiste, Toussaint Charbonneau, els altres membres de l'expedició i els indis que troben.

.....

.....

.....

Fitxa del llibre

Títol:

Autor:

Traducció:

Il·lustrador:

Col·lecció:

Editorial:

Subgènere literari:

Personatges

- Explica a quin personatge es refereix cada fragment.

El President Jefferson m'ha confiat el comandament d'aquesta expedició tan important. D'ençà del març passat, treballo en la seva preparació. El Govern ha posat a la meua disposició armes, mitjans considerables per a la compra de material, dotze soldats a escollir entre tots els cossos de l'exèrcit i tants civils com consideri necessari.

La noia va viure en aquella cabanya des de la seva onzena primavera fins a la catorzena.

Sovint, pensava amb tristesa en la seva infantesa perduda: en la seva família, en les muntanyes majestuoses, en les truites que nedaven per l'aigua clara, en el gust de la grosella. D'ençà que tenia una mica de temps, es trobava amb les seves amigues xoixones que estaven col·locades en altres famílies. Llavors parlaven en la seva llengua materna, i allò era tan bo com la mel.

Als trenta anys, jo havia abandonat la infanteria americana amb el grau de tinent i me n'havia tornat a la plantació dels meus pares. Produïem tabac i una mica de cotó. Jo m'encarregava de la intendència: manteniment de la granja, venda de la nostra producció, gestió dels esclaus...

Tema

- Redacta el tema d'Al país dels indis. La descoberta del Far West.

.....

- Escriu també un subtema.

Argument

- Fes un resum de l'argument de l'obra que no ocupi més de quatre línies.

La novel·la d'aventures

- Justifica per quina raó podem situar aquesta novel·la en el gènere d'aventures i en l'històric al mateix temps.

- Quins altres dos subgèneres encaixen amb la novel·la que acabes de llegir? Assenyala'ls.

Novel·la de detectius	
Novel·la romàntica	
Novel·la de viatges	

Novel·la de terror	
Novel·la mitològica	
Novel·la biogràfica	

Valor: la valentia

- En aquesta història, quin pes té la valentia enfront de qualsevol altre valor?

- Ordena amb un número segons la importància que creus que tenen en la història els valors següents:

☐ Treball☐ Diversitat cultural☐ Conservació del patrimoni cultural

Valoració del llibre

☐ Molt bo☐ Bo☐ Regular

Editorial Casals
www.bambulector.com